

Shrnutí

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dochází ke kolizi dvou zájmů, a to dvou skupin subjektů. Mezi hlavní subjekty patří zaměstnavatelé na jednom konci, kontra zaměstnanci a společnost jako taková na konci druhém. Pokud jde o zájmy akcionářů, tak na jedné straně stojí zefektivnění výroby a tím maximalizaci zisku, na druhé straně zájem na maximalizaci bezpečnosti zaměstnanců, což je záležitost z právního i morálního hlediska nutná, ovšem značně nákladná. Řešení spočívá v kompromisu, situaci, kdy je zajištěna solidní bezpečnost při práci za rozumné výdaje.

Za řešitele této situace je nutno považovat stát, který stojí někde uprostřed těchto subjektů a jejich zájmů a nelze jej jednoznačně postavit na stranu zaměstnanců, ani zaměstnavatelů, ale zato může svými veřejnoprávními zásahy ve formě zákonů a dalších právních předpisů stav bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ovlivnit. Stát v sobě totiž také řeší protikladné postoje v tomto směru, a sice žádaná maximalizace zisku obchodních společností a tím co možná nejvyšší odvody na daních do státní pokladny, versus touha po co nejnižších výdajích z titulu důchodového a sociálního pojištění zaměstnancům a zájem na co nejdelším produktivním věku v životě každého jedince.

Lze ale argumentovat i tím, že přece pracovní síla ve formě zaměstnanců, s ohledem na stupeň kvalifikace evropských zaměstnanců, ve většině případů představuje největší bohatství každé obchodní společnosti. Navíc v našem právním systému znamená každé onemocnění některého zaměstnance zbytečné výdaje ze strany zaměstnavatele, protože takový nepracující zaměstnanec zůstává i nadále zaměstnancem se všemi výhodami, ovšem zaměstnavatel nedostává zpět žádnou protihodnotu a navíc musí řešit problematiku zajištění náhrady za výkon práce nemocného zaměstnance.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci plní svou funkci nejen na pracovištích, ale přeneseně chrání také domácnosti a vlastně celou společnost. Pomáhá zabránit situaci, kdy se rodina ocitne bez živitele například z důvodu pracovního úrazu s následkem smrti. Tím se zase dostáváme k poznatku, že pracovní právo je úzce spojeno s právem sociálního zabezpečení. Smrt osoby, jejíž příjem je pro domácnost rozhodný, nejspíš povede k nutnosti pomoci takové rodině ze strany státu ve formě sociálních dávek. Tím se samozřejmě zvýší čerpání ze státního rozpočtu. Vedle toho ještě nesmíme opomíjet ušlý příjem do státní pokladny za každého zemřelého člověka v relativně mladém produktivním věku, čímž stát přichází o částku v řádech milionů korun.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ovlivňuje řadu subjektů, od dodavatelů a zákazníků, přes okolní společnosti a obyvatele sousedství až po životní prostředí jako celek.